

Thorsvi Familjen

Från dagbok Nr. 3 (1958-1962)

Den stora syskonskaran, som växte upp på Thorsvi är snart borta. Det är bara Brita, den yngsta kvar och hon är 81 år. Ja, så är det ju också Gunhild och jag, men vi är ju bara ingifta. Kanske kan barn och barnbarn tycka det är roligt att höra personliga minnen om de gamla. Jag har ju känt de flesta mer eller mindre.

Min svärfar Carl Maximilian Hermelin var född på Gripenberg 1828. Han var en gammaldags gentleman, ?militarist redbar, mycket konservativ, sträng mot sig själv och andra. Han hade ett häftigt lynne som kunde gå ut över underlydande och barn, men aldrig över hans älskade Elise. Hon fick nog ofta gå emellan. Elise Mörner var född 1836 på Wallsnäs. När de gifte sig sa folk: "Stackars Carl nu får han en liten flicka, som bara kan spela piano och parlara franska".

Men Elise Mörner kunde mer. Hon blev mor till 11 barn. Skötte ett stort lantushåll, med mycket små medel, var skicklig i matlagning och allt hushållsarbete, en god maka o mor o en god matmor. Jag vill tillägga en mycket klok o god svärmor. Hon besökte de olika hemmen, men aldrig hörde jag att hon jämförde eller anmärkte på de andra. Hon berättade om de gamla i släkten, förde oss nykomlingar in i familjen, fint och vänligt. Man kände att hon höll av oss alla, men inte ville stöpa oss i en form. Elise Mörner dog 1913 vid ett tillfälligt besök i Bå?? Hos Yngve och Anna. Hjärnblödning. Det var ett hårdt slag för pappa Carl. Men han hade sin yngsta dotter Brita, som skötte hans hem på Thorsvi till hans död 1924. Föräldrarna hade första åren arrenderat Traneryd under Gripenberg. Men det gick ej bra mellan bröderna Carl och Axel. Riktigt gott blev förhållandet aldrig mellan dem. Därför blev också Carls princip: aldrig affärer mellan syskon. Det hade Robert ofta hört och därför ville han att Wallsnäs skulle säljas hellre än att någon schism skulle uppstå mellan syskonen.

Anna Hermelin gifte sig med sin frände Adolf Rappe från Drättinge. Hon var ung när hon gifte sig och fick 8 barn. Vid det sistas födelse, hon var då 34 år, dog hon. Det äldsta barnet Elisabet hade dött ett år förut. Syster Ingrid fick först förestå hemmet, men det gick ej så bra. Då frågade mamma Elise min mor, Emma Pauli, om hon visste någon som ville sköta hemmet och som "ej ville flytta vart halvår." Mamma rekommenderade då Ellen Hallgren som varit lärarinna i Täby prästgård och som vi alla tyckte om. Hon kom dit, jag tror, 1894 och stannade till sin död. Jag tror det var 1915 som Adolf Rappe gifte sig med Ellen Hallgren. Rappe dog 1920. En gång när min mor varit på besök här o jag följde henne till tåget o in i kupen satt Adolf Rappe där. Jag presenterade dem och sen lär Adof Rappe ha sagt: "Jag är glad att träffa fru Pauli och få tacka Er familj för den vänlighet Ni visade Ellen när hon var i Täby. Ni bjöd henne en gång ensam (utan prästens) på en fin middag med en hel del högre officerare. Det satte hon värde på." Ellen betraktades med kritiska blickar av släkten, men barn och barnbarn älskade henne. Det säger en del. En gång på 1950 talet hade jag ett föredrag i Växjö. For på kvällen till Drättinge o låg där. Ellen var glad åt besöket. Hon var mycket sjuk, men vi pratade länge. Mot mig var hon alltid vänlig. Några månader

efteråt dog hon. Jag var med på begravningen. Barn, barnbarn underlydande, ingen annan släkt o inga grannar.

Knut Hermelin född 1860 gift med Ingrid Bernhardt var nog i sin ungdom både litet högfärdig o fåfång o skötte dåligt sina affärer. På gamla dar blev han det mest anspråkslösa och hjälpsamma. Ingrid avgudade honom o följde honom i vått o torrt. Hon pratade och han skrattade även om han bara hörde hälften. Ingrid dog 1950 och Knut 1952. Han var inte alls åderförkalkad, skrev utmärkta brev. Var här ofta de sista åren. En förtjusande man. En galloperation som lyckades, fast patienten dog.

Adolf Hermelin död 1943 var första gången gift med Ingeborg Strömberg. Dem hade jag stor respekt för när jag kom i släkten. Ingeborg var så vacker o fin, och kunde allt. Hon dog 1912. År 1917 gifte Adolf om sig med Gunhild Tamm. Hon var yngre än jag, våra barn var jämnåriga. Vi var litet lika, inte mycket. Vi ha alltid roligt tillsammans, vi hade 1,000 saker att tala om. För Gunhilds pengar köptes Thorsvi. Adolf hade den Hermelinska charmen i hög grad. Mycket sjuk sista tiden.

Yngve död 1954 gift med Anna Cederbaum. Bergsingenjör i Bångbro, måste för dövhetens skull sluta där, köpte då Orrhammar sen en villa i Malmköping. Yngve var sista åren stendöv, en enstöring som ej ville veta av sällskapsliv. God ekonomi men småsnål. Inga el. ljus i onödan inga rikstel.samtal, o.s.v. Anna var musikalisk, livlig, pratsam, tyckte om umgänge. De var nog inte lyckliga. Yngve kom gärna hit o trivdes här, stannade alltid längre än han tänkt. Robert mycket snäll vid honom. I ungdomens dar var han och min syster Magda nog kära i varandra, men det blev ingenting av. Kanske så gott det. Det var nog synd om både Yngve o Anna.

Thorsten död 1931 gift med Syrena Brännström död 1945. Deras 3 första barn tvillingarna Sam o Greta o 3 åringen Sten dog inom 14 dagar i barn?? Det bröt Syrena. Hon fick 2 gossar till: Sven och Bo, men reste sig aldrig riktigt. Torsten fick en hjärnblödning vid skrivbordet, blev delvis förlamad o miste talförmågan. Mycket svår sjukdomstid. Först längre fram.....

Ernst Hermelin född 1865 död 1955. Gift med Thyra Mörner född 1870, död 1955. Ernst o Thyra var dem av syskonen vi voro mest tillsammans med. Av dem köpte vi Wallsnäs, som Robert först arrenderade, (för 40,000). Vi voro på Marieberg nog varje år o på 50, 60, 70, 80 och 90 årsdagar, silverbröllop, guldbrolopp och diamanbrolopp. Och de voro ofta här. Ernst var intrsserad av alla förbättringar Robert gjorde. Han deltog i allt. Och färderna till Marieberg var glädjefester. Jag saknade dem mycket.

Ingrid gift med professor Evert Wrangel. Det var nog ingen lätt uppgift Ingrid fick när hon vid några och 30 års ålder gifte sig med professor Wrangel. Hennes skolbildning var ej så stor o hon hade levat ett stilla liv på Thorsvi, haft en plats på Selaön varit en tid på Drättinge och så ... bli professorska i Lund. Men Ingrid var sin uppgift vuxen. Hon blev en god maka, mor o värdinna, spelade aldrig mer bildad än hon var. Blev en mycket uppskattad ordf. i Röda Korset. Wrangels hade det inte alltid lätt. Särskilt vållade Henrik dem sorg. Jag höll av Ingrid. Hon var klok och god. Evert var en fin o intelligent man. Han

var nog litet kritisk på en del av syskonen men tog mycket vänligt upp Robert o mig. De trivdes på Wallsnäs. Voro här en jul under första världskriget (1918).

Eva var gift med Everts kusin Malcolm v. Schantz. Det blev helt olika hem. Eva var den minst begåvade av syskonen o av naturen mycket häftig. Hon avgudade emellertid Malo. Denne var ytterst konservativ, stavade kvinna med "qv", i alla avseenden. Han var inte taktfull mot Eva. Hon fick arbeta o gno o cykla in till Växjö om hon hade ärenden dit. Han var tjock o lat, satt och toddade om kvällarna, var ivrig nacist, telegraferade o skrev till Hitler. På sätt och vis snäll och beskedlig. Skrev riktigt bra vers, litet romantisk. Han och jag sympatiserade ju inte precis, men sista gången jag var på Lunnaby blev vi i alla fall riktigt goda vänner. Det är jag glad åt.

Brita Hermelin. Den yngsta i syskonskaran och som den som överlevde dem alla. Natan Söderblom kallade henne Sankta Brigitta av Fröjden. Hon var det. Jag har aldrig träffat en så helgad person. Hon är så god och så förstående mot alla. Brita och Robert var sedan barndomen de bästa vännerna. Och de höll hela livet ihop. Robert älskade syster Brita egentligen mer än hustru o barn. Men det fick han gärna göra. Jag var aldrig avundsjuk på Brita. Det kunde man inte vara. Robert tog ingenting från mig o barnen, han höll av oss som make o far, men se Brita det var något särskilt. Han tog stor hänsyn till hennes omdöme, och hon är mycket klok o god. Många gånger hjälpte hon mig. Och han var väldigt rädd om henne när hon var sjuk eller skulle resa någonstans. Alla syskonbarnen älskar faster Brita, Nu när både Robert och Magda är borta är Brita den som näst mina barn står mig närmast. I 4 år var hon ju som barn hemma på Nygård. Hon är nu den enda, som kände mitt gamla hem. Med Brita kan jag tala nästan om allt. Hon är ju högkyrklig (S.S.B.) men det stör inte alls vår vänskap. Måtte vi länge få behålla varandra! Brita var med på Roberts begravning o var här sedan på sommaren, men sen blev hon mer och mer sjuk. Först var det brist på kalk, en slags engelska sjukan, låg länge på lasarettet. Kom hem men långt från bra. I mars 1961 fick hon bältros i halva ansiktet, svåra plågor, stundtals som borta. Hon kunde ej vara hemma ensam. Vi fick in henne på Kungsängshemmet. Det ville hon själv. Gunhild o jag skulle styra med flyttningen och göra slut i gamla våningen men jag blev sjuk så det föll på Gunhild ensam. Brita låg mycket sjuk i andra ändan av stan. Man kunde inte fråga om allt. Hon hade massor av gamla grunkor och 3 rum o kök. Källare o vindskontor får inte rum i ett rum med kokvrå. Gunhild rensade undan vad hon tyckte var skräp o gav bort en del. Men det kan Brita nog aldrig förlåta henne. Hon har blivit så bitter som hon aldrig var förr. Det är synd om Gunhild. Slakten tar i allmänhet Britas parti, och tycker att Gunhild varit för självsäker o gått för hårt fram. Jag försöker ta henne i försvar. Gunhild gjorde så gott hon kunde. Brita är gammal o har blivit mycket nedsatt av den långa sjukdomen. Det har blivit litet komplex för henne. Jag är ju hemskt tacksam att jag blev sjuk och således står utanför det hela. Till mig skriver hon goda rara brev och mig håller hon fortfarande av. Det är förfärligt synd om henne.

Det gamla året är slut
Dess timglas har runnit ut
Vad har det givit? Nej så
Ej spörja och fråga du må,
På eget liv må du se,

Vad hade du själv att ge?

Vi människor vandra på jorden kring
och oroa så högt om ingenting,
Vi håna förtala o döma varann
En var gör vad ont han göra kan
Vi klandra varanns minsta ord
Vi döma var handling av nästan gjord
Gud give det finnes en enda vrå
Dit ej förtal och hån kunde nå

På vandring

Och nu har jag vandrat den dagen lång
genom fält och skog
Och enslig är skogen så mången gång
Där är ödsligt nog.
Och skogen den är ju så stor så stor
Och still det är
Jag tror att den heliga tystnaden bor
Bland granarna där
I skogen stå träden så tätt, tätt, tätt
Ej människa jag såg.
Och likväl mitt sinne blev just o lätt
Jag fick mod i hog (håg)?
Det kännes i skogen så lugnt och tryggt
Allt tungt det blir glömt
Och tankar och känslor få högre flykt
Som när förr jag drömt
Jag älskar min skog, Den ger ro och frid
Jag skall minnas den
Där nere i staden bland kiv och strid
Den ska bli min vän
Den skall bli min hjälp när en dag blir kall
Under mulen tid
Av den får jag krafter till dagens kall
Och sinnet får frid